R. 1922.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH
Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA. № 9. 29 kwietnia 1922 r.

TREŚĆ:

Ustawa

z dnia 23 marca 1922 r.

o Państwowym Banku Odbudowy.

Art. 1. Zgodnie z ustawą z dnia 18-go lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. № 63, poz. 368) powołuje się do życia „Państwowy Bank Odbudowy" dla udzielania kredytu na odbudowę i uruchomienie gospodarstw, skutkiem wojny zniszczonych lub uszkodzonych.

Państwowy Bank Odbudowy jest osobą prawną, posiada własny majątek i używa w pieczęci swojej godła państwowego.

Art. 2. Siedzibą Państwowego Banku Odbudowy jest stołeczne miasto Warszawa. Bank może za zezwoleniem Ministra Skarbu zakładać oddziały i w innych miastach Państwa.

Art. 3. Majątek Państwowego Banku Odbudowy składa się z kapitału zakładowego sześciu miljardów marek, na którą to kwotę składają się: 1) aktywa i pasywa Zakładu Kredytowego dla odbudowy (dawniejszego Galicyjskiego Wojennego Zakładu Kredytowego), 2) nowe dotacje Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej, uzupełniające powyższy majątek do sumy sześciu miljardów marek w ten sposób, że w 1922 r. wstawiona będzie do budżetu na ten cel kwota, uzupełniająca wyżej wspomniany majątek do sumy trzech miljardów marek, a w budżetach na rok 1923 kwota półtora miljarda marek, na rok 1924 jeden miljard marek, na rok 1925 trzysta miljonów marek i na rok 1926 dwieście miljonów marek, 3) ewentualne zyski banku. Dotychczasowy udział Polskiego Banku Krajowego w kapitale zakładowym Galicyjskiego Wojennego Zakładu Kredytowego w postaci wkładki jednego miljona koron będzie spłacony.

Powiększenie kapitału zakładowego może nastąpić tylko w drodze ustawodawczej.

Art. 4. Wszelka pomoc państwowa w formie kredytu na odbudowę gospodarstw, zniszczonych lub uszkodzonych skutkiem wojny, może być udzielana tylko przez Państwowy Bank Odbudowy, o ile specjalne ustawy inaczej nie ustanowią.

Państwowy Bank Odbudowy udziela kredytu na zasadach bankowych, a więc za odpowiedniem zabezpieczeniem — właścicielom gospodarstw, dotkniętych bezpośrednio przez wojnę.

Art. 5. W szczególności zakres działania Państwowego Banku Odbudowy obejmuje w myśl art. 4 ustawy z dnia 18-go lipca 1919 r. (Dz.

P. P. P. № 63, poz. 368) udzielanie kredytów zarówno długo, jak i krótkoterminowych:

1) rolnikom, kupcom, przemysłowcom i rękodzielnikom w celu odbudowy i uruchomienia lub dalszego prowadzenia ich przez wypadki wojenne zniszczonych lub uszkodzonych warsztatów pracy, łącznie z niezbędnemi urządzeniami, inwentarzem, surowcami, towarami i materjałami;
2) właścicielom domów na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych przez wypadki wojenne, a także tym powołanym do wojska lub ewakuowanym, których budynki się spaliły skutkiem innych wypadków podczas ich nieobecności (art. 3 powołanej ustawy);
3) gminom, związkom samorządowym, parafjom i instytucjom społecznym na odbudowę zniszczonych przez wojnę szkół, kościołów i budynków użyteczności publicznej;
4) osobom wolnych zawodów, poszkodowanym bezpośrednio przez wojnę, na cele ponownego nabycia urządzenia zawodowego;
5) osobom, poszkodowanym przez wypadki wojenne, w urządzeniu domowem i odzieży, na zakupno mebli, sprzętów domowych, odzieży i bielizny;
6) pożyczek zbiorowych gminom i innym związkom samorządowym oraz związkom poszkodowanych.

Art. 6. Celem uzyskania funduszów obrotowych Państwowy Bank Odbudowy ma prawo:

a) przyjmować wkładki oszczędności;
b) składane przez dłużników weksle podawać do redyskonta;
c) korzystać z kredytu w rachunku bieżącym w innych instytucjach finansowych;
d) wydawać listy zastawne, mające pupilarne bezpieczeństwo, zabezpieczone na wierzytelnościach zahipotekowanych. Wnioski, dotyczące emisji takich listów zastawnych, uchwala Rada Nadzorcza Państwowego Banku Odbudowy, a zatwierdza Minister Skarbu, który również oznaczy warunki każdej emisji.

Art. 7. Za podstawę do określenia wysokości poniesionych szkód służyć mają w zasadzie opinje i orzeczenia komisyj zapomogowych i szacunkowych (ustawa z dnia 10 maja 1919 r. Dz. P. P. P. № 41, poz. 298 i z dnia 18 lipca 1919 r. Dz. P. P. P. № 63, poz. 378), wyjątkowo także niezależnie od brzmienia art. 7 ustawy z dnia 18 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. № 63, poz. 368) wykazy szkód, potwierdzone przez władzę administracyjną, przyczem jednak kosztorysy budynków i objektów przemysłowych, jak również urządzeń przemysłowych winny być sporządzone przy udziale znawców.

Przy wymiarze pożyczek potrącone będzie to, co dane gospodarstwo już przedtem otrzymało w naturze lub w gotówce ze źródeł Państwa Polskiego, względnie państwa zaborczego, jak również ze źródeł samorządowych i społecznych.

Art. 8. Państwowy Bank Odbudowy przedewszystkiem udzielać będzie kredytu (art. 7 ustawy z dnia 18 lipca 1919 r.) w tych wypadkach, w których według jego uznania gospodarstwo na pomoc taką zasługuje lub faktycznie takiej pomocy wymaga.

Art. 9. Osobom, wymienionym w art. 5, kredyty mogą być udzielane tylko pod warunkiem, że sumę pożyczkową użyją wyłącznie na cel na który została przyznana.

Państwowy Bank Odbudowy ma obowiązek i prawo stosowania wszelkich środków kontroli nad celowem użyciem przyznanego kredytu a to pod rygorami, przewidzianemi w art. 14 ustawy z dnia 18 lipca 1919 r.

Art. 10. Pożyczki muszą być odpowiednio zabezpieczone przez hipotekę, zastaw ruchomości, papierów wartościowych, polis asekuracyjnych lub poręczenia.

Wysokość udzielonej pożyczki nie może przenosić przy zabezpieczeniu hipotecznem:

1) na gospodarstwie rolnem — $^3/_4$ wartości szacunkowej gruntu wraz z budynkami mieszkalnemi i gospodarczemi,
2) na domach mieszkalnych w miastach — $^2/_3$ wartości szacunkowej budynku włącznie z ogrodem lub placem budowlanym,
3) na budynkach i maszynach fabrycznych — $^1/_2$ wartości szacunkowej gruntu, budynków i urządzeń, wliczając również siłę wodną, o ile należy do przedsiębiorstwa.

Jeżeli objekt, na którym ma być zabezpieczona pożyczka, nie ma własnej hipoteki, ma ona być zabezpieczona aż do chwili zaprowadzenia hipoteki zakazem sprzedaży odnośnych nieruchomości, wynikającym z aktu notarjalnego, opatrzonego rygorem natychmiastowego wykonania. Wypis takiego aktu należy z urzędu przesłać właściwemu sędziemu celem zastrzeżenia w hipotece, względnie starszemu notarjuszowi.

Jeżeli pod zabezpieczenie pożyczki oddane są łącznie z nieruchomościami maszyny, warsztaty i wogóle urządzenia przemysłowe, mające charakter nieruchomości z przeznaczenia, zaciągający pożyczkę winien przedstawić Państwowemu Bankowi Odbudowy spis tych przedmiotów i odnośnie do tych przedmiotów służą Państwowemu Bankowi Odbudowy dla udzielonych pożyczek uprawnienia, wynikające z art. 8 ustawy z dnia 25 listopada 1920 r. (Dz. U. R. P. № 112, poz. 737).

Państwowy Bank Odbudowy ma prawo udzielać również pożyczek, zabezpieczonych zastawem maszyn, narzędzi wytwórczych i innych przedmiotów, nie będących nieruchomościami, a pozostających w posiadaniu i użytkowaniu dłużnika pod jego opieką i odpowiedzialnością. Pożyczki takie nie mogą przenosić $^1/_2$ szacunku tych przedmiotów. Państwowy Bank Odbudowy nabywa, mimo odmiennych postanowień ustaw ogólnych, prawo zastawu na danych przedmiotach. Wyzbycie się lub brak zastawionych przedmiotów pociąga za sobą odpowiedzialność karną.

Przy zastawie papierów wartościowych mają być przestrzegane przepisy, dotyczące lombardu w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

Jeżeli zdolność gospodarcza i ogólna siła kredytowa ubiegających się o pożyczkę będą przez Dyrekcję Państwowego Banku Odbudowy uznane za wystarczającą gwarancję, to może być udzielana pożyczka i bez specjalnego zabezpieczenia, wymaganego w myśl powyższego, jednak tylko do wysokości 100.000 mk.. Pożyczki wyższe mogą być w takich wypadkach udzielane tylko za zgodą Rady Nadzorczej Banku.

Art. 11. O ile starający się o pożyczkę nie jest w możności potrzebnej mu pożyczki w sposób, w art. 10 wskazany, zabezpieczyć, kredytu jednak dla podtrzymania zagrożonej wskutek zniszczenia wojennego

egzystencji gospodarczej nieodzownie potrzebuje, może być mu wyjątkowo udzielona pożyczka na mocy uchwały Dyrekcji Banku, zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą. Łączna kwota tego rodzaju pożyczek nie może przekraczać 3% kapitału zakładowego Banku.

Art. 12. Udzielane przez Państwowy Bank Odbudowy pożyczki z wyjątkiem obrotowych wolne są od opłaty procentów na przeciąg pięciu lat od daty zeznania skryptu dłużnego. Po upływie tego czasu pożyczki będą oprocentowane według stopy, jaką ustali Minister Skarbu na wniosek Rady Nadzorczej, jednak nie wyżej, niż jeden procent poniżej stopy dyskontowej Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. Spłata tych pożyczek rozpoczyna się najpóźniej w lat pięć od daty zeznania skryptu dłużnego i nastąpić ma w ratach półrocznych lub rocznych w ciągu najwyżej trzydziestu lat.

Spłata kredytów, udzielanych bez specjalnego zabezpieczenia (ostatni ustęp art. 10), ma się zaczynać najpóźniej w dwa lata po podjęciu pożyczki i być rozłożona na dwadzieścia rat półrocznych.

Stopa procentowa od pożyczek na kapitał obrotowy powyżej 100.000 marek oraz od pożyczek, udzielanych spółkom, jest wyższa i wynosi z reguły jeden procent ponad każdorazową stopę dyskontową Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Pożyczka na odbudowę nie może być zajęta (art. 11 ust. z dn. 18 lipca 1919 r. Dz. P. P. P. № 63, poz. 368) na zaspokojenie jakichkolwiekbądź pretensyj prywatnych lub publicznych, przypadających od poszkodowanego, nie wyłączając hipotecznych.

Art. 13. Zakres działania Państwowego Banku Odbudowy rozciąga się na cały obszar Państwa Polskiego. Z kredytu w Państwowym Banku Odbudowy korzystać mogą w zasadzie tylko gospodarstwa obywateli Rzeczypospolitej Polskiej. Obcokrajowcy mogą korzystać z kredytu w Państwowym Banku Odbudowy jedynie wyjątkowo, o ile to będzie przewidziane osobną z danem państwem umową (art. 2 ustawy z dnia 18 lipca 1919 r.).

Art. 14. W razie uzyskania przez dłużnika Państwowego Banku Odbudowy wynagrodzenia za poniesione szkody wojenne, zostanie waluta tego odszkodowania użyta na całkowitą lub częściową spłatę udzielonych przez Państwowy Bank Odbudowy pożyczek, nad czem czuwać będzie Ministerstwo Skarbu (art. 5 ustawy z dn. 18 lipca 1919 r.).

Art. 15. Po upływie pięciu lat od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej niniejszej ustawy nowe kredyty nie mogą być udzielane przez Państwowy Bank Odbudowy, a działalność jego od tej chwili ogranicza się do likwidacji kredytów udzielonych.

Wolno jednak będzie Ministrowi Skarbu po porozumieniu się z Ministrem Robót Publicznych, z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz z Ministrem Przemysłu i Handlu przedłużyć czas trwania normalnej działalności Państwowego Banku Odbudowy.

Art. 16. Koszty założenia i administracyjne pokrywane będą w ciągu pierwszych pięciu lat z opłat na koszty administracji, pobieranych przy realizacji kredytów i procentów od pożyczek, nie korzystających z wolnych lat (obrotowe pożyczki oraz pożyczki, udzielane spółkom lub sto-

warzyszeniom i ewentualnie obcokrajowcom), reszta zaś z kapitału zakładowego, po upływie pięciu lat z dochodów, a pozostały czysty zysk użyty będzie na uzupełnienie, względnie powiększenie kapitału zakładowego.

Art. 17. Państwowy Bank Odbudowy wolny jest od wszelkich podatków bezpośrednich. Wszystkie w przedmiocie udzielania i zabezpieczenia przez Państwowy Bank Odbudowy pożyczek wnoszone podania, wystawione dokumenty dłużne z wyjątkiem weksli, jak również pokwitowania i deklaracje ekstabulacyjne wolne są od opłat stemplowych i bezpośrednich. Wpisy hipoteczne celem zabezpieczenia pożyczek Państwowego Banku Odbudowy nie podlegają opłacie wpisowej.

Zwolnienie powyższe od opłat nie dotyczy zwolnienia od opłat taksy i wynagrodzenia funkcjonarjuszów urzędów (pisarzy hipotecznych, notarjuszów i t. p.).

Podania hipoteczne, dotyczące pożyczek Państwowego Banku Odbudowy, nie podlegają opłatom stemplowym. Wszystkie księgi Pańswowego Banku Odbudowy, jako też dokumenty, przez Państwowy Bank Odbudowy wystawiane, wolne są od opłat stemplowych i bezpośrednich.

Art. 18. Organami zarządzającemi Państwowego Banku Odbudowy są:
a) Rada Nadzorcza,
b) Dyrekcja.

Art. 19. Rada Nadzorcza składa się z 14 członków i 4 zastępców, mianowanych przez Ministra Skarbu. Sześciu członków Rady delegują po jednym: Minister Spraw Wewnętrznych, Minister Robót Publicznych, Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Minister Przemysłu i Handlu oraz Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego, a pozostałych ośmiu członków i czterech zastępców mianuje Minister Skarbu ze sfer społecznych, t. j. rolniczych, handlowych, przemysłowych i finansowych.

Przewodniczy w Radzie delegat Ministra Skarbu.

Do kompetencji Rady należą:

1) uchwalenie regulaminu dla Rady i dla Dyrekcji, który ma być przedłożony Ministrowi Skarbu do zatwierdzenia;
2) ułożenie szczegółowych warunków w ramach tej ustawy co do udzielania kredytów;
3) uchwały co do korzystania z kredytu w redyskoncie i w rachunku bieżącym;
4) uchwały co do oprocentowania wkładek;
5) uchwały co do udzielania kredytów, które łącznie z ewentualnie przedtem udzielonemi kredytami przekraczają pół miljona marek;
6) uchwały, potrzebne w myśl ostatniego ustępu art. 10 i art. 11 niniejszego statutu;
7) zatwierdzenie rocznych bilansów Państwowego Banku Odbudowy i przedstawienie sprawozdań Ministrowi Skarbu;
8) przedstawienie Ministrowi Skarbu wniosków na zakładanie oddziałów Banku;
9) decyzje w sprawach wniosków Dyrekcji i poszczególnych członków Rady.

Art. 20. Dyrekcja Państwowego Banku Odbudowy składa się z Dyrektora Naczelnego, dwóch lub więcej dyrektorów i ich zastępców, mianowanych w miarę potrzeby przez Ministra Skarbu.

Do Dyrekcji należy kierownictwo bieżących spraw Banku przy ścisłem stosowaniu się do przepisów niniejszego statutu. W szczególności należy do kompetencji Dyrekcji:

1) czuwanie nad należytem prowadzeniem ksiąg bankowych, kasy i biurowości;
2) uchwalanie kredytów w myśl niniejszego statutu;
3) układanie bilansów rocznych wedle zasad bankowych i przedstawianie ich Radzie Nadzorczej;
3) przedstawianie Radzie Nadzorczej i Ministrowi Skarbu miesięcznych wykazów statystycznych, miesięcznych zamknięć rachunkowych i bilansów rocznych.

Art. 21. Naczelny nadzór nad Państwowym Bankiem Odbudowy wykonywa w myśl postanowień niniejszego statutu Minister Skarbu.

Minister Skarbu winien składać Sejmowi i Senatowi każdego roku sprawozdanie o działalności i stanie Państwowego Banku Odbudowy.

Art. 22. Likwidacja Państwowego Banku Odbudowy nastąpić może jedynie w drodze ustawodawczej i w tym wypadku czysty majątek tego Banku przelany zostanie do Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 23. Zgodnie z art. 3 niniejszego statutu obejmuje Państwowy Bank Odbudowy aktywa i pasywa Zakładu Kredytowego dla Odbudowy (dawniej Galicyjskiego Wojennego Zakładu Kredytowego), jak również likwidację pożyczek, udzielonych przez Ministerstwo Robót Publicznych do czasu otwarcia Państwowego Banku Odbudowy.

Do czasu ukonstytuowania się Rady Nadzorczej i zamianowania Dyrekcji zarząd Państwowego Banku Odbudowy sprawować będzie tymczasowo obecna Dyrekcja i Rada Administracyjna Zakładu Kredytowego dla Odbudowy (dawniej Galicyjskiego Wojennego Zakładu Kredytowego) pod nadzorem Ministra Skarbu.

Art. 24. Na razie pozostaje Państwowy Bank Odbudowy we Lwowie, a jego oddział w Warszawie.

O terminie przeniesienia Państwowego Banku Odbudowy ze Lwowa do Warszawy i w tym wypadku pozostawienia oddziału tego Banku we Lwowie zadecyduje Minister Skarbu.

Art. 25. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Skarbu

Art. 26. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
A. Ponikowski

Minister Skarbu:
Michalski

(Dziennik Ustaw № 27 z dn. 15. IV 1922 r. poz. 217).

Ustawa

z dnia 4 kwietnia 1922 r.

w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 10 maja 1919 r. o ustaleniu i oszacowaniu świadczeń i strat wojennych (Dz. P. P. P. № 41 poz. 298).

Art. 1. Artykuł 8 ustawy z dnia 10 maja 1919 r. o ustaleniu i oszacowaniu świadczeń i strat wojennych (Dz. P. P. P. № 41, poz. 298) otrzymuje brzmienie następujące:

„W miejscowościach, gdzie Komisje Szacunkowe miejscowe nie były utworzone lub też gdzie zostały zamknięte przed ukończeniem rejestracji strat wojennych, materjały szacunkowe, zebrane przez instytucje społeczne jakoteż organy i osoby urzędownie uprawnione do ustalenia strat wojennych, przekazane zostaną do Komisyj Szacunkowych Głównych dla ostatecznego ustalenia i oszacowania tych strat".

Art. 2. Punkt a) art. 18 ustawy, wyszczególnionej w art. 1, otrzymuje następujące brzmienie:

„sprawdzenie i zatwierdzenie w myśl art. 8 przekazanych jej materjałów, dotyczących ustalenia i oszacowania poniesionych przez poszkodowanego strat wojennych, względnie ostateczne ustalenie i oszacowanie tych strat".

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezesowi Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Antoni Ponikowski

Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego:
w z. *J. Karśnicki*

(Dziennik Ustaw № 27 z dn. 15.IV 1922 r. poz. 219).

Ustawa

z dnia 7 kwietnia 1922 r.

o zmianie w ustawach o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429, 430, 431 i 436) postanowień, dotyczących podziału na grupy ze względu na stosunki rodzinne.

Art. 1. Ustęp 4 punkt b art. 5 ustaw z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych oraz o uposażeniu wyższych i niższych funkcjonarjuszów policji państwowej (Dz. U. R. P. № 65 poz. 429 i 431), ustęp 3 punkt b i ustęp 4 art. 5 ustawy z dn. 13 lipca 1920 r. o uposażeniu pracowników kolei państwowych (Dz. U. R. P. № 65 poz. 430) i wreszcie ustęp 4 punkt b art. 10

ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu sędziów i prokuratorów (wymiar sprawiedliwości) Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. № 65, poz. 436), otrzymują brzmienie następujące: „ślubne i uprawnione dzieci, tudzież pasierby do ukończonych lat 18, a o ile uczęszczają do szkół publicznych lub wskutek ułomności fizycznych, umysłowych albo nieuleczalnej choroby nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać — do ukończonych lat 24. W wypadkach ułomności fizycznej, umysłowej albo nieuleczalnej choroby, jakoteż w wypadkach, gdy studja przewlekły się ponad wiek 24 lat z powodu służby wojskowej, odbytej na skutek zarządzonej mobilizacji lub uzupełnienia do stanu wojennego, albo z powodu pełnionej w tym czasie służby ochotniczej — władza centralna może w drodze wyjątku, w porozumieniu z Ministrem Skarbu, uwzględnić dzieci w wieku ponad 24 lata z tem, że przedłużony do ukończenia nauk w szkołach publicznych okres czasu wynosić może najwyżej lat 4".

Art. 2. W wypadkach, gdy studja przewlekły się ponad wiek 24 lat z przyczyn, o których mowa w art. 1, dla zaliczenia do wyższej grupy rodzinnej miarodajną jest chwila wznowienia studjów, chociażby ponowne wstąpienie do szkoły publicznej po ukończeniu 24 lat, względnie ukończenie 24 lat podczas studjów, nastąpiło przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezydentowi Ministrów oraz ministrom, którym powierzono wykonanie wyżej powołanych ustaw.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Antoni Ponikowski

Minister Skarbu:
Michalski

Minister Kolei Żelaznych:
J. Marynowski

Minister Spraw Wewnętrznych:
Kamieński

Minister Sprawiedliwości:
Sobolewski

(Dziennik Ustaw № 28 z dn. 24.IV 1922 poz. 227).

Ustawa

z dnia 7 kwietnia 1922 r.

w przedmiocie uzupełnienia i zmian w ustawie z dnia 7 maja 1920 r. o likwidacji serwitutów na terenie b. Królestwa Kongresowego (Dz. U. R. P. № 42, poz. 249).

Art. 1. Artykuł 8 ustawy z dnia 7 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. № 42, poz. 249) otrzymuje brzmienie następujące:

„Wierzyciele hipoteczni oraz osoby, na których rzecz figurują w dziale III wykazu hipotecznego ograniczenia prawa własności dóbr, regulujących serwituty, jeżeli miejsce ich pobytu jest wiadome, mogą brać udział w likwidacji, o ile tego zażądają, po otrzymaniu zawiadomienia od urzędu ziemskiego o rozpoczęciu postępowania likwidacyjnego. Zawiadomienia powyższe mogą być doręczane tym osobom w drodze ogłoszenia w prasie urzędowej”.

Art. 2. Artykuł 14 ustawy otrzymuje brzmienie następujące:

„Jeśli dobra ziemskie są obciążone serwitutami, należącemi do kilku wsi, to likwidacja takich serwitutów odbywać się będzie w kolejności wsi, ustanowionej przez urzędy ziemskie, z zachowaniem wskazań art. 13”.

Art. 3. Artykuł 15 ustawy otrzymuje brzmienie następujące:

„Wydzielenie tytułem wynagrodzenia za serwituty przestrzeni leśnej lub ziemi z pod lasu może nastąpić za zezwoleniem urzędów ochrony lasów, które winny wydać decyzję w ciągu miesiąca od daty zawiadomienia o tem właściwego urzędu ochrony lasów.

Niewydanie w tym terminie powyższej decyzji uznaje się za milczące zezwolenie”.

Art. 4. Art. 16 ustawy uzupełnia się następującem końcowem zdaniem:

„W wypadkach, gdy majątek, obciążony serwitutami, należy do kilku współwłaścicieli, uprawnionym do zawarcia układu o zniesienie serwitutów jest jeden z ich grona, obierany przez pozostałych, a jeśli ugoda w tej mierze nie nastąpi, to najstarszy z nich wiekiem”.

Art. 5. W artykule 18 ustawy skreśla się wyrazy:

„na sesji gospodarczej”.

Art. 6. Punkt a) artykułu 19 otrzymuje brzmienie następujące:

„We wszelkich wypadkach urządzenia rolnego na terenie dziedzin obciążonych lub korzystających z serwitutów, jako to: przy komasacji gruntów, parcelacji, kolonizacji, likwidowaniu serwitutów jednej ze wsi i t. p. (art. 2 niniejszej ustawy)”.

Art. 7. W artykule 23 ustawy skreśla się wyrazy:

„na posiedzeniu gospodarczem”.

Art. 8. Art. 30 ustawy uzupełnia się następującem końcowem zdaniem:

„Okres pięcioletni liczyć należy według lat kalendarzowych, poczynając wstecz od 31 grudnia roku poprzedzającego datę decyzji okręgowej komisji ziemskiej, nakazującej przymusowe postępowanie (art. 23)”.

Art. 9. Artykuł 31 ustawy otrzymuje brzmienie następujące:

„Czynności nadzorcze przy likwidacji serwitututów wykonywane są przez urzędy ziemskie bezpłatnie.

Natomiast koszty, związane ze sporządzeniem planów i przeprowadzeniem likwidacji serwitutów na gruncie, ponoszą:

a) przy likwidacji dobrowolnej — strona, którą ten warunek obowiązuje w umowie,

b) przy likwidacji przymusowej—obydwie strony po połowie. Wysokość tych kosztów oraz ich podział pomiędzy uczestnikam likwidacji określa okręgowa komisja ziemska".

Art. 10. Czynności, dotyczące likwidacji serwitutów, obciążającycł nieruchomości państwowe, przeprowadzają w imieniu Państwa jako strony władze, pod których zarządem nieruchomości te pozostają.

W zakresie, niezbędnym do przeprowadzenia likwidacji serwitutów władze te mają prawo do zbywania, zamiany i obciążania nieruchomegc majątku państwowego.

Art. 11. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego.

Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Antoni Ponikowski

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:
w z. *J. Makulski*

(Dziennik Ustaw № 30 z dn. 28.IV. 1922 r. poz. 239).

Instrukcja

w przedmiocie zmiany odznak mundurowych dla urzędników Zarządu Stadnin Państwowych.

Odznaki mundurowe dla urzędników Zarządu Stadnin Państwowych ustalone instrukcją służbową dla kierowników i personelu państwowycł zakładów chowu koni (Dz. Urz. M. R. i D. P. № 20 z 1921 r.), ulegają częściowej zmianie. Odtąd pomienieni urzędnicy nosić będą na czapkach i rękawach specjalne odznaki, zależnie od kategoryj płac, według następującego schematu:

Kat. płacy	Odznaki na czapce i rękawach	
XII	1 naszywka sukienna	koloru ciemno żółtego
XI	2 naszywki sukienne	
X	3 naszywki sukienne	
IX	1 galon i 1 naszywka	srebrne.
VIII	1 galon i 2 naszywki	
VII	1 galon i 3 naszywki	
VI	2 galony i 1 naszywka	
V	2 galony i 2 naszywki	
IV	2 galony i 3 naszywki	

Naszywki płaskie, szerokości $^1/_2$ ctm., długości 3 ctm., szerokość mankietu 10 ctm.

Galony wypukłe szerokości $^1/_2$ cm.

Na czapce orzeł koloru srebrnego.

Ustalone wspomnianą instrukcją odznaki na naramiennikach oraz podpinka na czapce pozostają bez zmiany.

Urzędnicy kategorji IV, V i VI noszą, prócz przysługujących im odznak, obok czapki, kołnierz i mankiety aksamitne koloru munduru.

Prawo noszenia munduru, przysługujące dotąd tylko personelowi państwowych zakładów chowu koni, rozciąga się na urzędników centrali oraz majątków, zarządzanych przez Zarząd Stadnin Państwowych.

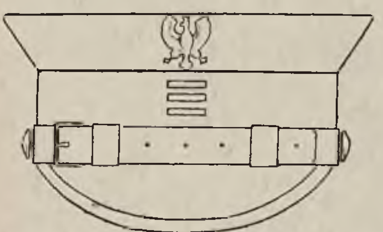
Urzędnicy majątków mają prawo noszenia odznak, przysługujących takiej kategorji etatu płac, jakiej odpowiada ich uposażenie.

Warszawa, dnia 26 kwietnia 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

WZÓR ODZNAK

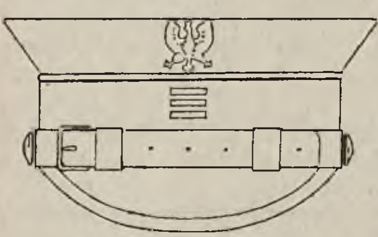
dla urzędników Zarządu Stadnin Państwowych.

Kateg. X.

Kateg. XII.

Kateg. XI.

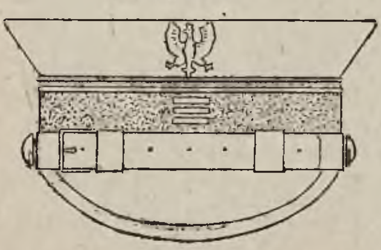

Kateg. X,

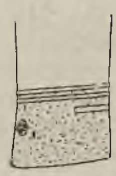

Kateg. VII.

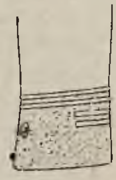

Kateg. IX.

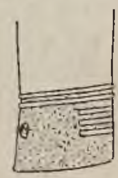

Kateg. VIII.

Kateg. VII.

Kateg. IV.

Kateg. VI.

Kateg. V.

Kateg. IV.

OKÓLNIK № 426

do PP. Wojewodów; Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego, Warszawskiego i Wołyńskiego

w przedmiocie

rejestracji mienia wywiezionego do Rosji lub Ukrainy.

Zgodnie z postanowieniem § 10 rozporządzenia Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego z dnia 12 sierpnia 1921 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w przedmiocie rejestracji mienia wywiezionego do Rosji lub Ukrainy (Monitor Pols. № 202, poz. 268), w dniu 20 kwietnia r. b. upływa termin składania zgłoszoń z zwrot mienia wywiezionego do Rosji lub Ukrainy.

Stosownie do wyjaśnienia Głównego Urzędu Likwidacyjnego z dnia 1-go kwietnia 1922 r. (pismo № 58/32) zgłoszenia, złożone po tym terminie, winny być przyjmowane nadal aż do czasu wydania specjalnych zarządzeń co do ostatecznego ukończenia akcji zgłoszeniowej.

Proszę Panów o niezwłoczne zawiadomienie o tem pp. starostów oraz o zarządzenie, aby składane przez rolników zgłoszenia o zwrot wywiezionych do Rosji lub Ukrainy narzędzi i środków produkcji nie były przetrzymywane w starostwach, lecz natychmiast po złożeniu przesyłane do Głównego Urzędy Likwidacyjnego (Warszawa, ul. Chmielna 17).

Warszawa, dn. 19 kwietnia 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w. z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 427

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Pomorskiego, Poznańskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego, Warszawskiego i Wołyńskiego oraz Kierowników wszystkich podległych Ministerstwu urzędów

w przedmiocie

jednorazowego dodatku świętecznego dla funkcjonarjuszów państwowych czynnych oraz dla emerytów, wdów i sierot.

Przy piśmie z dnia 11 kwietnia 1922 r. № 984 (D. B.) 7 Ministerstwo Skarbu w powyższym przedmiocie nadesłało okólnik następującej treści:

„I. Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 10 kwietnia r. b. postanowiła, zmieniając częściowo uchwałę swoją z dnia 30 marca r. b., przyznać w miejsce uchwalonego 50% dodatku świątecznego dla funkcjonarjuszów państwowych jednorazowy dodatek świąteczny, a to:

dla niższych funkcjonarjuszów państwowych od 1 do 6-go stopnia płacy włącznie, dla funkcjonarjuszów kolejowych od 11 do 15 st. płacy oraz dla funkcjonarjuszów państwowych XII i XI st. służbowego w wysokości 70% uposażenia miesięcznego wypłaconego w miesiącu kwietniu r. b., zaś dla:

funkcjonarjuszów niższych od 7 do 9 st. płacy, pracowników kolejowych od 6 do 10 st. płacy włącznie, niższych funkcjonarjuszów policji państwowej oraz funkcjonarjuszów państwowych X i IX st. służbowego w wysokości 60% uposażenia miesięcznego wypłaconego w miesiącu kwietniu.

Zarazem postanowiła Rada Ministrów, zmieniając częściowo uchwałę swoją z dnia 30 marca r. b., przyznać w miejsce uchwalonego 50%-go dodatku świątecznego dla osób wojskowych jednorazowy dodatek świąteczny dla zawodowych kaprali w wysokości 70%, zaś dla innych zawodowych podoficerów, chorążych i im równorzędnych oraz podporuczników i poruczników w wysokości 60% uposażenia miesięcznego, wypłaconego w miesiącu kwietniu r. b.

Dla pozostałych cywilnych funkcjonarjuszów państwowych oraz osób wojskowych postanowienia uchwały Rady Ministrów z dnia 30 marca r. b. co do 50%-go dodatku świątecznego pozostają niezmienione.

Ministerstwo Skarbu uprasza o bezzwłoczne zarządzenie wypłaty różnicy między dodatkiem świątecznym, przyznanym wymienionym wyżej funkcjonarjuszom na zasadzie uchwały Rady Ministrów z dnia 10-go kwietnia r. b., a dodatkiem świątecznym, przyznanym uchwałą Rady Ministrów z dnia 30 marca 1922 r. w wysokości 50% uposażenia miesięcznego z tem, że przy wypłacie tej różnicy winny znaleźć pełne zastosowanie wszystkie postanowienia tutejszego okólnika z dnia 31 marca r. b. L. 907/D. B./7.

II. Rada Ministrów uchwaliła w dniu 10 kwietnia 1922 r. przyznać wszystkim emerytowanym cywilnym funkcjonarjuszom państwowym, sędziom i prokuratorom, wojskowym zawodowym, otrzymującym zaopatrzenie ze Skarbu Państwa na zasadzie obowiązujących ustaw emerytalnych, bez względu na ich miejsce zamieszkania, jednorazowy dodatek świąteczny zależny od wysokości pobieranego zaopatrzenia wraz ze wszystkiemi dodatkami, a mianowicie: dla osób, których zaopatrzenie wynosi do 20.000 mk. miesięcznie w kwocie 10.000, a dla osób, otrzymujących zaopatrzenie ponad 20.000 mk. miesięcznie, w kwocie 5.000 mk.

Dodatek ten w powyższej wysokości przysługuje też wdowom i sierotom po wymienionych wyżej osobach z tem jednakowoż ograniczeniem, że suma dodatku jednorazowego, przyznana wdowie i sierotom, nie może przekraczać łącznej kwoty 10.000 mk..

Osobom, pobierającym dary z łaski lub renty kolejowe (inwalidzi kolejowi), których łączna kwota zaopatrzenia wraz ze wszystkiemi dodatkami drożyźnianemi nie przekracza miesięcznej kwoty 10.000 mk., przyznaje się jednorazowy dodatek świąteczny w kwocie 5.000 mk. z tem ograniczeniem, że suma jednorazowego dodatku przyznana wdowie i sierotom nie może przekraczać kwoty 5.000 mk.

Wyłączone od powyższych jednorazowych dodatków są osoby, pobierające zaliczkowo ze Skarbu Państwo Polskiego zaopatrzenie emerytalne na rachunek państw obcych, wdowy i sieroty będące na służbie państwowej lub samorządowej, a pobierające zaopatrzenie emerytalne

z tytułu służby męża, względnie ojca, jakoteż osoby, którym przyznano w drodze łaski zaopatrzenie emerytalne według pewnych stopni służbowych, względnie stopni płacy.

Nadmienia się, że powyższy jednorazowy dodatek świąteczny należy wypłacić tym tylko emerytom (wzgl. pozostałym po nich wdowom i sierotom), którzy pobierają zaopatrzenie emerytalne (emeryturę, pensję wdowią, wzgl. sierocą, dar z łaski lub rentę kolejową) przynajmniej od 1-go kwietnia r. b., wzgl. nabyli najpóźniej w dniu 1 kwietnia r. b. prawo do zaopatrzenia emerytalnego, lecz go dotychczas nie zrealizowali.

Jednorazowy dodatek świąteczny dla emerytów (wzgl. wdów i sierot) należy wypłacić bezzwłocznie, a wydatek spowodowany z tego tytułu należy zarachować w budżecie Ministerstwa Skarbu w Dziale 4 w nowootwartym § 1-a „Doraźne zasiłki cywilne", o ile dotyczy zaopatrzenia emerytalnego cywilnego, względnie w nowootwartym § 2-a „Doraźne zasiłki wojskowe", o ile wydatek dotyczy wojskowego zaopatrzenia emerytalnego".

Podając Panom powyższe do wiadomości, w uzupełnieniu okólnika z dn. 8 kwietnia 1922 r. № 425, proszę o niezwłoczne wydanie odpowiednich zarządzeń wykonawczych.

Sumy, wypłacone tytułem jednorazowego dodatku świątecznego, pozostającym w czynnej służbie pracownikom Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych zakomunikują Panowie Wydziałowi Budżetowo-Rachunkowemu Ministerstwa w terminie do 15 maja 1922 r. celem sporządzenia odpowiedniego wykazu dla Ministerstwa Skarbu.

Warszawa, dn. 24 kwietnia 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 428

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Pomorskiego, Poznańskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego, Warszawskiego i Wołyńskiego oraz kierowników wszystkich podległych Ministerstwu urzędów

w przedmiocie

urlopów wypoczynkowych dla funkcjonarjuszów państwowych.

Według postanowień art. 36, względnie 107 ustawy z dn. 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. Rz. P. № 21 poz. 164), urzędnicy i praktykanci oraz funkcjonarjusze niżsi, którzy przesłużyli przynajmniej rok w służbie państwowej, mają prawo do corocznego urlopu wypoczynkowego, o ile nie zachodzą ważne przeszkody służbowe.

Urzędnikom i praktykantom, mającym do dziesięciu lat służby, przysługuje prawo do czterech tygodni, ponad dziesięć do dwudziestu lat

służby — do pięciu, ponad dwadzieścia lat służby — do sześciu tygodni urlopu.

Funkcjonarjuszom niższym, mającym od jednego roku do lat dziesięciu włącznie służby państwowej, przysługuje prawo do dwóch tygodni, ponad dziesięć do lat dwudziestu włącznie służby państwowej — do trzech, wreszcie ponad lat dwadzieścia służby państwowej — do czterech tygodni urlopu.

Do wymiaru urlopu dla wypoczynku władza może wliczyć wszystkie urlopy, udzielone urzędnikowi w ciągu roku, z wyjątkiem krótkich urlopów dla załatwiania ważnych spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych, nie przenoszących jednorazowo dni trzech.

Z uwagi na to, że wymieniona ustawa weszła w życie z dniem 1-go kwietnia 1922 r. i zgodnie z zarządzeniem Prezydjum Rady Ministrów z dnia 24 marca 1922 r. № 5793, polecam Panom, by przy udzielaniu urlopów wypoczynkowych w roku bieżącym przestrzegano norm tejże ustawy.

Proszę Panów o podanie niniejszego do wiadomości podwładnego personelu, oraz o ścisłe przestrzeganie niniejszego okólnika, oraz zasad, ustalonych okólnikiem z dn. 30.I 1922 r. № 404 (Dz. Urz. M. R. i D. P. № 2 z 1922 r.)

Warszawa, dnia 24 kwietnia 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 429

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Pomorskiego, Poznańskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego, Warszawskiego i Wołyńskiego oraz kierowników wszystkich podległych Ministerstwu urzędów

w przedmiocie

sposobu obliczania dodatku za kierownictwo i za studja wyższe przy wymiarze uposażenia emerytalnego.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1921 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 62, poz. 385) i ustawa z dnia 10 stycznia 1922 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 4, poz. 17) postanawiają, że wysokość dodatku do dodatku za kierownictwo, względnie za studja wyższe zmieniać się będzie w stosunku, w jakim pozostaje każdorazowy mnożnik dodatku drożyźnianego dla miejscowości klasy pierwszej do mnożnika 150 (stu pięćdziesięciu).

W związku z powyższem Ministerstwo Skarbu wystosowało do wszystkich izb skarbowych i Dyrekcji Skarbu w Cieszynie okólnik z dnia 16 marca 1922 r. № 1217/Adm./Em. następującej treści:

„Ze względu na postanowienie art. 49 ustawy emerytalnej, według którego mnożnik dodatku drożyźnianego dla uposażeń emerytalnych nie

może przewyższać średniej arytmetycznej między najniższą a najwyższą klasą dodatku drożyźnianego, Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę Izby Skarbowej (Dyrekcji Skarbu), że przy obliczaniu dodatku drożyźnianego do dodatków za kierownictwo i za studja wyższe funkcjonarjuszom państwowym, przechodzącym na emeryturę, należy brać za podstawę stosunek, w jakim pozostaje mnożnik dodatku drożyźnianego, ustanowiony dla uposażeń emerytalnych, przypadających funkcjonarjuszom zamieszkałym w miejscowościach I i II klasy do mnożnika 150 (stu pięćdziesięciu).

Zarazem zaznacza Ministerstwo Skarbu, że dodatek za kierownictwo należy zaliczać do podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego tym tylko funkcjonarjuszom państwowym, którzy przeszli na emeryturę po I.X 1920 r. i faktycznie ten dodatek pobierali, stosownie do postanowień art. 42 ustawy emerytalnej § 13 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10-go listopada 1921 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 93 poz. 686), według których uposażenie emerytalne wymierza się na zasadzie ustawy emerytalnej, biorąc za podstawę o s t a t n i o pobierane uposażenie w służbie czynnej".

O powyższem komunikuję Panom z poleceniem ścisłego zastosowania przy wymierzaniu i asygnowaniu uposażenia emerytalnego.

Warszawa, dn. 25 kwietnia 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

RUCH SŁUŻBOWY.

Na podstawie art. 10 „Tymczasowych przepisów służbowych dla urzędników państwowych" Radca Ministerjalny A n t o n i K o s i ń s k i — mianowany naczelnikiem W-łu Chorób Zakaźnych Departamentu Weterynarji od dn. 1 marca 1922 r.

Sprostowanie.

W № 28 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z 1921 r. na str. 762 w okólniku № 392 należy w tytule skreślić wyraz „L w o w i e".

WYDAWNICTWA
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH.

Serja A. (Monografje).

№ 1 — 5. Wyczerpane.

№ 6. Prof. S. Moszczeński. POSZUKIWANIE CENNOŚCI GRUNTÓW I MAJĄTKÓW WIEJSKICH. Stron 350. Cena mk. 150.

№ 7. A. Rose. BILANS HANDLOWY ZIEM B. ZABORU PRUSKIEGO Str. 697. Cena mk. 300.

№ 8. Prof. Karol Różycki. PROJEKT PAŃSTWOWEJ ORGANIZACJ HODOWLI BYDŁA. Str. 127. Cena mk. 65.

№ 9. D-r L. Garbowski. OCENA NASION U NAS I ZAGRANICĄ Str. 125. Cena mk. 65.

№ 10. INSTUKCJA DLA STACYJ METEOROLOGICZNYCH SIECI POLSKIEJ. Z 44 ilustr. Str. 144. Cena mk. 2100.—

№ 11. INSTRUKCJA DO ZBIERANIA MATERJAŁÓW W CELU UŁOŻENIA TABLIC ZAMOŻNOŚCI DRZEWOSTANÓW. (Odbitka z „Dzien Urzęd. M. R. i D. P." № 29 z r. 1921). Cena mk. 170.

№ 12. PROGRAM LUDOWEJ SZKOŁY ROLNICZEJ ŻEŃSKIEJ. Str. 68. Cena mk. 120.

№ 13. PROGRAM LUDOWEJ SZKOŁY ROLNICZEJ MĘSKIEJ. Str. 123. Cena mk. 170.

Serja B. (Broszury popularne).

№ 1. Prof. Inż. St. Biedrzycki. MASZYNY I NARZĘDZIA ROLNICZE W MNIEJSZEM GOSPODARSTWIE ROLNICZEM. Z 104 ilustracjami. Str. 127. Cena mk. 70.

№ 2. L. Kruszyński. NAJCZĘŚCIEJ SPOTYKANE ZARAZY DROBIU. Z 8 ilustracjami. Cena mk. 60.

№ 3. Prof. E. Jankowski. KORZYŚCI Z SADÓW. Cena mk. 45.

№ 4. Inż. S. Turczynowicz. OSUSZENIE I NAWODNIENIE. Z 6 ilustracjami. Cena mk. 100.

№ 5. St. Lewicki. ZIARNO SIEWNE. Str. 25. Cena mk. 60.

№ 6. J. Kloska. ZALESIENIE I ZADRZEWIENIE NIEUŻYTKÓW (w druku).

№ 7. S. Wotowski. KOŃ W GOSPODARSTWIE MAŁOROLNEM (w druku).

№ 8. St. Schönfeld. UPRAWA WARZYW (w druku).

Serja C. (Podręczniki).

№ 1. J. M. Pomorski. UPRAWA ROLI I ROŚLIN (w druku).

Tłoczono w Drukarni Państwowej
z polecenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych. № 17539

Cena 75 mk.